

KINH ĐẠI PHƯƠNG QUẢNG PHẬT HOA NGHIÊM

QUYỀN 18

Phẩm 18: MINH PHÁP

Bấy giờ, Bồ-tát Tinh Tấn Tuệ thưa Bồ-tát Pháp Tuệ:

—Thưa Phật tử! Đại Bồ-tát mới phát tâm cầu trí Nhất thiết, thành tựu vô lượng công đức như vậy, đủ trang nghiêm lớn, lên thừa trí Nhất thiết, vào chính vị Bồ-tát, bỏ những pháp thế gian, được pháp xuất thế của Phật, được chư Phật ba đời thâu nhận, quyết định đến chốn rốt ráo của Vô thượng Bồ-đề.

Chư Bồ-tát đó, ở trong giáo pháp của Phật, tu tập thế nào, khiến chư Phật đều sinh hoan hỷ, vào cảnh giới của chư Bồ-tát, tất cả đại hạnh đều được thanh tịnh, bao nhiêu đại nguyệt đều khiến đầy đủ, được tạng rộng lớn của Bồ-tát, tùy chỗ đáng hóa độ mà thường thuyết pháp, luôn chẳng bỏ hạnh Ba-la-mật, chúng sinh nghĩ đến đều làm cho được giải thoát, nối tiếp giống Tam bảo khiến chẳng đoạn tuyệt, thiện căn phương tiện thấy đều chắc thật?

Thưa Phật tử! Chư Bồ-tát đó dùng phương tiện gì để có thể sê viên mãn được những pháp ấy? Xin xót thương vì tôi mà nêu nói. Đại chúng trong hội này cũng đều muốn nghe.

Và như chư Đại Bồ-tát thường siêng tu tập dứt trừ tất cả vô minh hắc ám, hàng phục ma oán, chế ngự ngoại đạo, rửa sạch hắn tất cả vết nhơ của tâm phiền não, đều có thể thành tựu tất cả cẩn lành, ra khỏi hắn tất cả cõi ác, các nạn, tu tập tất cả cảnh giới đại trí, thành tựu tất cả Địa Bồ-tát, các Ba-la-mật, Tổng trì, Tam-muội, sáu Thông, ba Minh, bốn Vô sở úy, công đức thanh tịnh, trang nghiêm tất cả cõi nước của chư Phật và những tướng tốt, hạnh thân, ngữ, tâm đều thành tựu đầy đủ, khéo biết Lực, Vô úy, Phật pháp bất cộng, trí Nhất thiết trí và cảnh giới tu hành của tất cả chư Phật Như Lai; vì muôn thành tựu đầy đủ cho tất cả chúng sinh, tùy sở thích nơi tâm họ mà chọn lấy Phật độ, tùy căn tùy thời diễn thuyết vô lượng pháp, Phật sự rộng lớn và vô lượng pháp công đức khác, những hạnh, những đạo và những cảnh giới thấy đều viên mãn, mau bình đẳng với công đức của Như Lai; đối với tạng pháp do chư Như Lai lúc tu hạnh Bồ-tát trong trăm ngàn vô số kiếp chưa họp được, đều có thể giữ gìn, khai thị, diễn nói, các ma, ngoại đạo không thể gây trở ngại, hủy hoại, thâu giữ chánh pháp không cùng tận; lúc thuyết pháp ở tất cả thế giới được các vua Thiên, Long, Dạ-xoa, Càn-thát-bà, A-tu-la, Ca-lâu-la, Khẩn-na-la, Ma-hầu-la-già, Nhân, Phạm cho đến Pháp vương Như Lai thấy đều giữ gìn, tất cả thế gian cung kính cúng dường, thường được chư Phật hộ niệm, quán đǐnh, tất cả Bồ-tát cũng đều ái kính, được sức của thiện căn thêm lớn pháp lành, khai diễn nói pháp tạng rất sâu của Như Lai, thâu giữ chánh pháp để tự trang nghiêm, tất cả công hạnh thứ lớp của Bồ-tát, trông mong Đại sĩ đều diễn nói cho.

Lúc đó, Bồ-tát Tinh Tấn Tuệ muốn nêu lại nghĩa này nên nói kệ rằng:

*Đáng Đại Danh Xưng khéo thuyết giảng
Pháp thành tựu công đức Bồ-tát*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Vào sâu vô biên hạnh rộng lớn
Đầy đủ trí vô sự thanh tịnh.
Nếu có Bồ-tát mới phát tâm
Thành tựu nghiệp phước đức trí tuệ
Vào vị ly sinh vượt thế gian
Trọn được pháp Vô thượng Bồ-dề.
Trong Phật giáo Bồ-tát làm sao
Kiên cố siêng tu càng thêm tốt
Khiến chư Như Lai đều hoan hỷ
Cảnh giới của Phật mau được vào,
Công hạnh thanh tịnh, nguyện đầy đủ
Và được tang trí tuệ rộng lớn
Thường hay thuyết pháp độ chúng sinh
Mà tâm không nương, không chấp trước.
Tất cả Ba-la-mật, Bồ-tát
Đều khéo tu hành không khuyết giảm
Chúng sinh nghĩ đến đều cứu độ
Thường giữ giống Phật khiến chẳng dứt.
Việc làm kiên cố chẳng luống bỏ
Tất cả công thành được xuất ly
Như hạnh tu hành của Bồ-tát
Đạo thanh tịnh kia nguyện nêu nói.
Phá trừ tất cả tối vô minh
Hàng phục các ma và ngoại đạo
Bao nhiêu cầu uế đều dứt sạch
Được gần đại trí tuệ Như Lai.
Lìa hẳn cõi ác các hiểm nạn
Tu tập cảnh đại trí thù thắng
Được sức diệu đạo gần Đức Phật
Tất cả công đức đều thành tựu.
Chứng được trí tối thắng Như Lai
Trụ ở vô lượng các cõi nước
Tùy tâm chúng sinh mà thuyết pháp
Và làm các Phật sự rộng lớn.
Thế nào đạt được các diệu đạo
Khai diễn tạng chánh pháp Như Lai
Thường hay thọ trì các Phật pháp
Không ai vượt hơn, không gì bằng.
Làm sao vô úy như Sư tử
Việc làm thanh tịnh như trăng tròn?
Tu tập công đức Phật thế nào
Giống như hoa sen chẳng vướng nước?

Bấy giờ, Bồ-tát Pháp Tuệ nói với Bồ-tát Tinh Tấn Tuệ:

–Lành thay, Phật tử! Nay ông muốn được nhiều lợi ích, nhiều an vui, nhiều ân huệ, thương xót chư Thiên và loài người ở thế gian nên hỏi về hạnh thanh tịnh của Bồ-

tát tu tập như vậy.

Thưa Phật tử! Ông trụ nơi pháp chân thật, phát khởi đại tinh tấn, tăng trưởng bất thoái, đã được giải thoát mới có thể hỏi như trên, đồng với Đức Như Lai. Hãy lắng nghe và khéo suy nghĩ, nay tôi nương theo oai lực của Đức Phật, vì ông mà giảng nói phần ít trong vấn đề đó.

Thưa Phật tử! Đại Bồ-tát đã phát tâm trí Nhất thiết, phải lìa si tối, tinh tấn gìn giữ chớ có phóng dật.

Đại Bồ-tát trụ nơi mười pháp gọi là chẳng phóng dật. Những gì là mười?

1. Gìn giữ giới cấm.

2. Xa lìa ngu si, tâm Bồ-đề thanh tịnh.

3. Tâm thích ngay thẳng rời điệu dua nịnh, lừa dối.

4. Siêng tu cẩn lành không thoái chuyển.

5. Luôn khéo tư duy điệu tâm đã phát.

6. Chẳng thích gần gũi tất cả phàm phu tại gia hay xuất gia.

7. Tu những nghiệp lành, chẳng mong cầu quả báo thế gian.

8. Lìa hẵn Nhị thừa dốc lòng thật hành đạo Bồ-tát.

9. Thích tu tập điệu lành chẳng để đoạn tuyệt.

10. Luôn khéo quán sát sức tương tục của mình.

Nếu các Bồ-tát hành trì mười pháp này thì được gọi là trụ không phóng dật.

Đại Bồ-tát trụ không phóng dật thời được mười điệu thanh tịnh. Những gì là mười?

1. Làm đúng như lời nói.

2. Niệm trí được thành tựu.

3. Trụ định sâu xa chẳng hôn trầm chẳng trạo cử.

4. Thích cầu Phật pháp không lười bỏ.

5. Theo pháp được nghe quán sát đúng lý, phát sinh đầy đủ trí tuệ xảo diệu.

6. Nhập sâu Thiền định được thâm thông của Phật.

7. Tâm bình đẳng không cao hạ.

8. Tâm không chướng ngại đối với chúng sinh loại thượng trung hạ, đều bình đẳng tạo lợi ích như đại địa.

9. Nếu thấy một chúng sinh phát tâm Bồ-đề thì tôn trọng, phụng sự xem như Hòa thượng.

10. Ở chỗ Hòa thượng và A-xà-lê trao giới, chư Bồ-tát, các Thiện tri thức, các Pháp sư, luôn tôn trọng phụng sự, cúng dường.

Đó gọi là mười pháp thanh tịnh của Bồ-tát trụ không phóng dật.

Đại Bồ-tát trụ không phóng dật phát đại tinh tấn, khởi chánh niệm, sinh niềm vui thù thắng, việc tu hành chẳng dứt, tâm không nương tựa tất cả pháp, luôn siêng tu tập pháp thâm diệu, vào môn không tránh, thêm tâm rộng lớn, có thể thuận biết rõ về vô biên Phật pháp, khiến chư Phật đều hoan hỷ.

Đại Bồ-tát lại có mươi pháp có thể làm cho chư Phật hoan hỷ. Những gì là mươi?

1. Tinh tấn bất thoái.

2. Chẳng tiếc thân mạng.

3. Không mong cầu lợi dưỡng.

4. Biết tất cả pháp đều như hư không.

5. Khéo quán sát vào khắp pháp giới.

6. Biết các pháp ấn tâm không dựa chấp.

7. Luôn phát đại nguyện.
8. Thành tựu nhẫn Trí quang minh thanh tịnh.
9. Quán sát pháp lành của mình tâm không tăng giảm.
10. Nương môn vô tác, tu những hạnh thanh tịnh.

Lại có mươi pháp có thể làm chư Phật hoan hỷ. Những gì là mươi? Đó là an trú không phóng dật; an trú nơi Vô sinh nhẫn; an trú nơi đại Từ; an trú nơi đại Bi; an trú đầy đủ các môn Ba-la-mật; an trú nơi các hạnh; an trú nơi đại nguyện; an trú nơi phương tiện thiện xảo; an trú nơi sức dũng mãnh; an trú nơi trí tuệ quán sát tất cả pháp đều vô trụ như hư không.

Có mươi pháp làm cho Bồ-tát mau nhập các Địa. Những gì là mươi?

1. Khéo làm viên mãn hai hạnh phước và trí.
2. Có thể tạo trang nghiêm lớn nơi đạo Ba-la-mật.
3. Trí tuệ thấu suốt chẳng theo lời người khác.
4. Phụng sự thiện hữu luôn không lìa bỏ.
5. Thường hành tinh tấn, không biếng trễ.
6. Khéo an trú nơi thần lực của Như Lai.
7. Tu các căn lành, chẳng sinh mỏi nhọc.
8. Tâm sâu trí bén, dùng pháp Đại thừa để tự trang nghiêm.
9. Đối với pháp môn của các địa tâm không trụ chấp.
10. Đồng một thể tánh với thiện căn, phương tiện của chư Phật ba đời.

Các Bồ-tát lúc mới trụ Địa phải khéo quán sát, tùy tất cả pháp môn của mình, tùy trí tuệ sâu xa của mình, tùy nhân đã tu, tùy quả đã được, tùy cảnh giới của mình, tùy lực dụng của mình, tùy chỗ thị hiện của mình, tùy sự phân biệt của mình, tùy sở đắc của mình, đều khéo quán sát, biết tất cả pháp đều là tự tâm mà không chỗ chấp vướng. Biết được như vậy rồi, vào địa Bồ-tát, có khả năng khéo an trú.

Các Bồ-tát đó suy nghĩ: Chúng ta phải nén mau vào các Địa. Vì sao? Vì nếu chúng ta trụ trong các Địa thì thành tựu công đức rộng lớn như vậy. Đã đủ công đức rồi thì lần lần vào Phật địa. Đã trụ nơi Phật địa rồi thì có thể hành vô biên Phật sự rộng lớn. Do đó nên phải thường siêng tu tập không thôi nghỉ, không mỏi mệt. Dùng đại công đức để tự trang nghiêm nơi Địa Bồ-tát.

Có mươi pháp làm cho chốn hành hóa của Bồ-tát thanh tịnh. Những gì là mươi?

1. Xả hết của cải để làm vừa ý chúng sinh.
2. Trì giới thanh tịnh, không hủy phạm.
3. Nhu hòa nhẫn nhục không cùng tận.
4. Siêng tu các hạnh, trọn chẳng thoái chuyển.
5. Do sức chánh niệm tâm không mê loạn.
6. Phân biệt rõ về vô lượng pháp.
7. Tu tất cả hạnh mà không chấp trước.
8. Tâm bất động như núi Tu-di.
9. Rộng độ chúng sinh giống như cầu đồ.
10. Biết tất cả chúng sinh cùng chư Phật đồng một thể tánh.

Bồ-tát đã được hạnh thanh tịnh rồi, lại được mươi pháp tăng thăng. Những gì là mươi?

1. Chư Phật nơi phương khác đều hộ niệm.
2. Thiện căn tăng thăng siêu việt đẳng cấp.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

3. Khéo lãnh thọ được sức gia trì của Phật.
4. Thường được thiện nhân làm chõ nương tựa.
5. An trú nơi tinh tấn luôn chẳng phóng dật.
6. Biết tất cả pháp bình đẳng không khác.
7. Tâm luôn an trú nơi đại bi vô thượng.
8. Quán sát các pháp như thật, xuất sinh trí tuệ vi diệu.
9. Khéo có thể tu hành phương tiện thiện xảo.
10. Có thể nhận biết về sức phương tiện của Như Lai.

Bồ-tát có mười nguyện thanh tịnh. Những gì là mười?

1. Nguyên thành tựu đầy đủ cho chúng sinh không mỏi mệt.
2. Nguyên thật hành đầy đủ các điều lành để làm thanh tịnh các thế giới.
3. Nguyên phụng sự Như Lai, luôn kính trọng.
4. Nguyên hộ trì chánh pháp, chẳng tiếc thân mạng.
5. Nguyên dùng trí quán sát vào các cõi Phật.
6. Nguyên cùng các Bồ-tát đồng một thể tánh.
7. Nguyên vào cửa Như Lai biết rõ tất cả pháp.
8. Nguyên người thấy sinh tin đều được lợi ích.
9. Nguyên có thần lực trụ thế đến tận kiếp vị lai.
10. Nguyên đủ hạnh Phổ hiền tu tập môn Nhất thiết chủng trí.

Bồ-tát trụ nơi mười pháp làm cho những đại nguyện đều được viên mãn. Những gì là mười?

1. Tâm không mệt mỏi nhảm chán.
2. Đầy đủ đại trang nghiêm.
3. Nhớ nghĩ về nguyên lực thù thắng của chư Bồ-tát.
4. Nghe nói các cõi Phật đều nguyên vĩnh sinh.
5. Đạt thâm tâm lâu dài tận kiếp vị lai.
6. Nguyên thành tựu hết tất cả chúng sinh.
7. Trụ tất cả kiếp chẳng lấy làm nhọc.
8. Thọ tất cả khổ chẳng sinh chán lìa.
9. Đối với tất cả chõ vui, tâm không tham vương.
10. Thường siêng gìn giữ pháp môn vô thượng.

Lúc Bồ-tát đạt đầy đủ những nguyện như vậy, liền được mười tạng vô tận. Những gì là mười? Đó là tạng vô tận thấy khắp chư Phật, tạng vô tận Tổng trì chẳng quên, tạng vô tận quyết thấu rõ các pháp, tạng vô tận đại bi cứu hộ, tạng vô tận các môn Tam-muội, tạng vô tận phước đức rộng lớn làm thỏa mãn tâm ý chúng sinh, tạng vô tận trí tuệ rất sâu diên nói tất cả pháp, tạng vô tận thần thông đạt được, tạng vô tận trụ nơi vô lượng kiếp, tạng vô tận vào vô biên thế giới.

Bồ-tát đã được mười tạng vô tận thì đầy đủ phước đức, trí tuệ thanh tịnh, tùy nghi thuyết giảng pháp cho chúng sinh.

Đối với các chúng sinh, Bồ-tát làm thế nào tùy theo căn cơ của họ mà thuyết pháp? Đó là Bồ-tát biết việc làm của họ, biết nhân duyên của họ, biết tâm thành của họ, biết sở thích của họ. Nên đối với người nhiều tham dục thì thuyết bất tịnh, với người nhiều sân hận thì thuyết đại từ, với người nhiều ngu si thì dạy họ siêng quán sát, với người ba độc đồng đều thì thuyết giảng pháp môn thành tựu thắng trí, với người ưa thích sinh tử thì thuyết ba sự khổ, với người chấp trước xứ sở, thì thuyết xứ không tịch,

với người biếng nhác thì thuyết tinh tấn, với người ngã mạn thì thuyết pháp bình đẳng, với người nhiều duệ nịnh, lừa dối thì thuyết tâm chất trực, với người thích tịch tĩnh thì thuyết nhiều pháp khiến họ được thành tựu.

Như thế-là Bồ-tát tùy theo căn cơ mà thuyết pháp. Lúc thuyết pháp, thì văn cùng liên hệ nhau, nghĩa không sai lầm, quán sát pháp trước sau, dùng trí phân biệt thẩm định đúng, sai, chẳng trái pháp ấn, thứ lớp kiến lập vô biên hạnh môn, khiến các chúng sinh dứt tất cả nghi ngờ, khéo biết căn tánh, vào giáo pháp của Như Lai, chứng đắc chân lý, biết pháp bình đẳng, dứt những pháp ái, trừ tất cả chấp, thường nhớ chư Phật không rời tâm tưởng, biết rõ thể tánh của âm thanh bình đẳng, đối với ngôn thuyết tâm không chấp trước, khéo nói ví dụ, không trái nghịch nhau, đều khiến được tỏ ngộ trí thân bình đẳng tùy ứng hiện của tất cả chư Phật.

Bồ-tát vì các chúng sinh thuyết giảng pháp như vậy, tức là tự mình tu tập tăng trưởng lợi ích, chẳng bỏ các độ, trang nghiêm đầy đủ đạo Ba-la-mật:

—Bấy giờ, Bồ-tát vì khiến cho tâm ý chúng sinh được thỏa mãn, trong ngoài đều xả bỏ không còn chấp trước, nên có thể làm thanh tịnh Thí ba-la-mật.

Giữ đủ các giới cấm mà không chấp trước, lìa hẵn ngã mạn, nên có thể làm thanh tịnh Giới ba-la-mật.

Có thể nhẫn thọ hết tất cả sự ác hại, tâm bình đẳng đối với chúng sinh không hề xao động, ví như đại địa hay chở tất cả, nên có thể làm thanh tịnh Nhẫn ba-la-mật.

Dốc toàn bộ năng lực, thường tu không lười trễ, làm bất cứ việc gì không thoái chuyển, uy lực dũng mãnh không bị chế phục, đối với các công đức không lấy không bỏ mà có thể hành đầy đủ tất cả trí môn, nên có thể làm thanh tịnh Tinh tấn ba-la-mật.

Không tham vướng cảnh của năm dục, đều thành tựu được các định thứ đệ, luôn chánh tư duy, chẳng trụ chẳng xuất mà có thể tiêu diệt tất cả phiền não, xuất sinh vô lượng môn Tam-muội, thành tựu vô biên thần thông, nghịch thuận thứ lớp nhập các Tam-muội, nơi một Tam-muội nhập vô biên môn Tam-muội, biết rõ cảnh giới của tất cả Tam-muội cùng trí ấn chẳng chống trái nhau, có thể mau vào nơi bậc Nhất thiết trí, như vậy là có thể làm thanh tịnh Thiền ba-la-mật.

Ở chỗ chư Phật, nghe pháp thọ trì, gần Thiện tri thức, phụng sự chẳng mỏi, thường thích nghe pháp tâm không nhảm chán, tùy pháp đã được tiếp nhận mà tư duy đúng lý, nhập chân Tam-muội, xa lìa những thiêng kiêng, khéo quán sát các pháp, được thật tướng ấn biết rõ đạo không dụng công của Như Lai, nương tuệ phổ môn, nhập vào môn trí Nhất thiết, vĩnh viễn tịch diệt, như vậy là có thể làm thanh tịnh Bát-nhã ba-la-mật.

Thị hiện tất cả việc làm thế gian, giáo hóa chúng sinh không mệt mỏi, tùy sở thích của họ mà hiện thân, tất cả việc làm đều không nhiễm chấp, hoặc hiện phàm phu, hoặc hiện Thánh nhân, tu tập các hạnh, hoặc hiện sinh tử, hoặc hiện Niết-bàn, hay khéo quán sát cả việc làm, thị hiện tất cả những sự trang nghiêm mà chẳng tham đắm, vào khắp các loài để hóa độ chúng sinh, như vậy là có thể làm thanh tịnh Phương tiện ba-la-mật.

Thành tựu hết tất cả chúng sinh, trang nghiêm hết tất cả thế giới, cúng dường hết tất cả chư Phật, thông đạt hết pháp vô chướng ngại, tu hành hết khắp cả hạnh của pháp giới, thân luôn trụ nơi trí tận cùng kiếp vị lai, biết hết tất cả tâm niệm, giác ngộ hết về lưu chuyển hoàn diệt, thị hiện hết tất cả cõi nước, chứng đắc hết trí tuệ Như Lai, như vậy là có thể làm thanh tịnh Nguyện ba-la-mật.

Vì đủ tâm lực sâu xa nên không tạp nhiễm, vì đủ tín lực sâu xa nên không bị khuất phục, vì đủ lực đại bi nên không hề mệt mỏi, vì đủ lực đại Từ nên việc làm bình đẳng,

vì đủ lực Tổng trì nên có thể dùng phương tiện giữ gìn tất cả nghĩa, vì đủ lực biện tài nên khiến tất cả chúng sinh hoan hỷ đầy đủ, vì đủ lực Ba-la-mật nên trang nghiêm Đại thừa, vì đủ lực đại nguyện nên vĩnh viễn chẳng đoạn tuyệt, vì đủ lực thân thông nên xuất sinh vô lượng, vì đủ lực gia trì nên khiến tin hiểu lãnh thọ, như vậy là có thể làm thanh tịnh Lực ba-la-mật.

Biết hành giả tham dục, biết hành giả sân hận, biết hành giả ngu si, biết hành giả đắng phần, biết hành giả tu học địa, trong một niệm biết vô biên hạnh của chúng sinh, biết vô biên tâm chúng sinh, biết tất cả pháp chân thật, sức giác ngộ khắp môn pháp giới của chư Như Lai, như vậy là có thể làm thanh tịnh Trí ba-la-mật.

–Thưa Phật tử! Như vậy, lúc Bồ-tát làm thanh tịnh các môn Ba-la-mật, lúc viên mãn các Ba-la-mật, lúc chẳng xả bỏ các môn Ba-la-mật, trụ trong Bồ-tát thừa đại trang nghiêm, tùy tâm niệm của tất cả chúng sinh mà thuyết pháp, khiến họ tăng trưởng nghiệp tịnh để được độ thoát. Người đọa cõi ác thì dạy họ phát tâm. Người ở trong nạn thì khiến họ tinh tấn. Chúng sinh nhiều tham thì chỉ cho pháp vô tham. Chúng sinh nhiều sân thì khiến thật hành bình đắng. Chúng sinh chấp kiến thì giảng nói duyên khởi. Chúng sinh nơi cõi Dục thì dạy họ lìa tham sân và pháp ác bất thiện. Chúng sinh nơi cõi Sắc, thì tuyên thuyết pháp quán. Chúng sinh nơi cõi Vô Sắc thì tuyên thuyết trí tuệ vi diệu. Hàng Nhị thừa thì dạy hạnh tịch tĩnh. Người thích Đại thừa thì thuyết giảng về lực rộng lớn trang nghiêm.

Như thuở xa xưa, lúc mới phát tâm, Bồ-tát thấy vô lượng chúng sinh bị đọa nơi các cõi ác, thì gầm tiếng đại Sư tử: “Tôi sẽ dùng các pháp môn tùy căn cơ để độ thoát họ.”

Bồ-tát đầy đủ trí tuệ như vậy, có thể rộng độ thoát tất cả chúng sinh.

Thưa Phật tử! Bồ-tát đầy đủ trí tuệ như vậy làm cho dòng giống Tam bảo chẳng bao giờ đoạn tuyệt. Vì sao? Vì Đại Bồ-tát dạy các chúng sinh phát tâm Bồ-đề nên có thể làm cho dòng giống Phật chẳng dứt. Thường vì chúng sinh mở rộng tạng pháp cho nên có thể làm cho dòng giống Pháp chẳng dứt. Vì khéo thọ trì giáo pháp, không trái nghịch nên có thể làm cho dòng giống Tăng chẳng dứt.

Lại nữa, vì luôn ca ngợi tất cả đại nguyện nên có thể làm cho dòng giống Phật chẳng dứt. Vì phân biệt diễn thuyết môn nhân duyên nên có thể làm cho dòng giống Pháp chẳng dứt. Vì thường siêng tu tập sáu pháp hòa kính nên có thể làm cho dòng giống Tăng chẳng dứt.

Lại vì ở trong ruộng chúng sinh gieo hạt giống Phật nên có thể làm cho dòng giống Phật chẳng dứt. Vì hộ trì chánh pháp chẳng tiếc thân mạng nên có thể làm cho dòng giống Pháp chẳng dứt. Vì hợp thâu lý đại chúng không mệt mỏi nên có thể làm cho dòng giống Tăng chẳng dứt.

Lại vì đối với giáo pháp đã dạy và giới cấm đã chế của chư Phật quá khứ, vị lai và hiện tại, đều phụng trì trọn vẹn tâm chẳng lìa bỏ, nên có thể làm cho dòng giống Phật, Pháp, Tăng vĩnh viễn chẳng đoạn tuyệt.

Bồ-tát tiếp nối và làm hưng thịnh Tam bảo như vậy, tất cả việc làm không có lầm lỗi, tùy theo việc đã làm đều đem hồi hướng về môn trí Nhất thiết, do đó ba nghiệp không có tỳ vết. Vì ba nghiệp không tỳ vết nên những điều thiện đã làm, những công hạnh đã tu, nhằm giáo hóa chúng sinh, tùy nghi thuyết pháp, cho đến một niệm cũng không sai lầm, đều tương ứng với phương tiện trí tuệ, đều đem hồi hướng nơi trí Nhất thiết không để luống qua.

Bồ-tát tu tập pháp thiện như vậy, niêm niêm đầy đủ mươi đều trang nghiêm. Những gì là mươi? Đó là thân trang nghiêm, vì tùy theo các chúng sinh đáng được điều phục mà thị hiện; ngữ trang nghiêm, vì dứt tất cả nghi ngờ khiến họ đều hoan hỷ; tâm trang nghiêm, vì trong một niệm nhập các Tam-muội; cõi Phật trang nghiêm, vì tất cả đều thanh tịnh, lìa những phiền não; ánh sáng trang nghiêm, vì phóng vô biên ánh sáng chiếu khắp chúng sinh; chúng hội trang nghiêm, vì thâu phục khắp chúng hội đều làm cho hoan hỷ; thân thông trang nghiêm, vì tùy tâm chúng sinh mà thị hiện tự tại; chánh giáo trang nghiêm, vì có thể dẫn dắt tất cả người thông tuệ; Niết-bàn địa trang nghiêm, vì nơi một chỗ thành đạo đã hiện bày cùng khắp mươi phương, không sót chỗ nào; xảo thuyết trang nghiêm, vì tùy xứ tùy thời tùy căn cơ của chúng sinh mà thuyết pháp.

Bồ-tát thành tựu những trang nghiêm như vậy, ở trong niệm niệm thân, ngữ và ý đều không luống qua, đều đem hồi hương nơi môn trí Nhất thiết. Nếu có chúng sinh nào thấy Bồ-tát này thì nên biết, cũng không luống qua, vì tất sẽ thành tựu Vô thượng Bồ-đề.

Đối với Bồ-tát này, nếu ai được nghe tên, hoặc cúng dường, hoặc ở chung, hoặc ghi nhớ, hoặc theo xuất gia, hoặc nghe thuyết pháp, hoặc tùy hỷ thiện căn, hoặc từ xa có tâm kính phục, cho đến tán dương khen ngợi về danh tự, thì tất sẽ đạt được Vô thượng Bồ-đề.

Ví như vị thuốc Thiện kiến, ai thấy thuốc ấy thì các độc đều tiêu trừ.

Cũng vậy, Bồ-tát thành tựu pháp này, nếu chúng sinh nào thấy Bồ-tát thì các độc phiền não đều được dứt trừ và tăng trưởng pháp thiện.

Bồ-tát trụ trong pháp này, siêng năng tu tập, dùng ánh sáng trí tuệ dứt trừ si tối; dùng sức Từ bi trừ dẹp quân ma; dùng trí tuệ lớn và sức của phước đức chế ngự các ngoại đạo; dùng định Kim cang dứt trừ tất cả phiền não; cầu uế nơi tâm dùng sức tinh tấn tập họp các căn lành; dùng những sức của thiện căn làm thanh tịnh cõi Phật, xa lìa các nạn của tất cả nẻo ác; dùng sức không chấp trước làm thanh tịnh cảnh giới của trí; dùng sức của trí tuệ phương tiện xuất sinh tất cả Địa Bồ-tát, các Ba-la-mật, các Tam-muội, sáu Thông, ba Minh, bốn Vô úy đều khiến thanh tịnh. Dùng lực của tất cả pháp thiện để hoàn thành hết thảy cõi Phật, vô biên tướng tốt, thân, ngữ và tâm trang nghiêm toàn vẹn; dùng sức của trí tự tại quán sát mươi Lực, bốn Vô úy, Phật pháp bất cộng đều bình đẳng; dùng sức của trí tuệ rộng lớn biết rõ cảnh giới của trí Nhất thiết; dùng nguyện lực thuở trước tùy nghi ứng hóa, hiện cõi nước Phật, chuyển đại pháp luân, độ thoát vô lượng, vô biên chúng sinh.

Đại Bồ-tát siêng tu pháp này thời thứ lớp thành tựu các hạnh Bồ-tát, cho đến cùng chư Phật bình đẳng, trong vô biên thế giới làm đại Pháp sư hộ trì chánh pháp, được chư Phật hộ niệm, giữ gìn và thọ trì tặng pháp rộng lớn, được vô ngại biện vào sâu pháp môn, ở trong đại chúng nơi vô biên thế giới tùy loại chẳng đồng mà hiện khắp thân hình đầy đủ sắc tướng vô cùng đẹp đẽ, không ai sánh bằng, dùng biện tài vô ngại khéo nói pháp sâu xa; vì âm thanh viên mãn khéo phân bố, nên có thể làm cho người nghe vào môn trí tuệ vô tận, biết tâm hành phiền não của các chúng sinh để vì họ thuyết pháp; vì ngôn âm hoàn toàn thanh tịnh nên một tiếng nói ra có thể làm hoan hỷ tất cả; vì thân đoan nghiêm có oai lực lớn nên ở khi trong chúng hội, không ai hơn, vì khéo biết tâm chúng sinh nên có thể hiện khắp thân; vì thuyết pháp khéo léo nên âm thanh vô ngại; vì được tâm tự tại nên khéo thuyết giảng đại pháp không bị cản trở, hủy hoại; vì được vô

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

sở úy nên tâm không khiếp nhược; vì đối với pháp tự tại nên không ai hơn; vì đối với trí tự tại nên không ai thắng; vì Bát-nhã ba-la-mật tự tại nên những pháp tướng đã nói không chống trái; vì biện tài tự tại nên tùy ý thích thuyết pháp tướng tục chẳng dứt; vì Đà-la-ni tự tại nên quyết định khai thị thật tướng của các pháp; vì biện tài tự tại nên tùy đê tài diễn nói có thể khai mở các môn ví dụ; vì đại Bi tự tại nên siêng dạy chúng sinh không lười trễ; vì đại Từ tự tại nên phóng ra lưới ánh sáng làm vui đẹp tâm đại chúng.

Bồ-tát ở nơi tòa Sư tử cao lớn diễn nói đại pháp như vậy, chỉ trừ Đức Như Lai và các Đại Bồ-tát có trí thắng nguyện, còn các chúng sinh khác không ai có thể hơn được, không ai thấy đinh được, không ai sáng hơn được, không ai dùng vấn nạn làm thua được.

Thưa Phật tử! Đại Bồ-tát được sức tự tại như vậy rồi, giả sử có đạo tràng rộng lớn lượng bằng vô số thế giới, chúng sinh đông đầy trong đó, mỗi chúng sinh sắc tướng oai đức đều như vị chủ của tam thiên đại thiền thế giới, Bồ-tát này vừa hiện thân đến đạo tràng đó thì ánh sáng có thể che phủ tất cả đại chúng trên đây. Rồi dùng đại Từ bi an định sự khiếp nhược của chúng, dùng biện tài Vô úy vì chúng thuyết pháp, làm cho tất cả chúng đều vui mừng. Vì sao? Vì Đại Bồ-tát này đã thành tựu vô lượng môn trí tuệ; vì thành tựu vô lượng thiện xảo phân biệt, vì thành tựu sức chánh niệm rộng lớn, vì thành tựu vô tận tuệ phượng tiện, vì thành tựu Đà-la-ni thấu tỏ thật tướng của các pháp, vì thành tựu tâm Bồ-đề không giới hạn, vì thành tựu biện tài diệu không nhầm lẫn, vì thành tựu sự tin hiểu sâu xa, được chư Phật gia trì, vì thành tựu sức trí tuệ vào khắp chúng hội đạo tràng của chư Phật ba đời, vì thành tựu tâm thanh tịnh biết chư Phật ba đời đồng một thể tánh, vì thành tựu trí của tất cả Như Lai ba đời, trí đại nguyện của tất cả Bồ-tát nên có thể làm đại Pháp sư mở bày và hộ trì tạng chánh pháp của chư Phật.

Lúc đó, Bồ-tát Pháp Tuệ muốn nêu lại nghĩa này, nên nương theo thần lực của Đức Phật, nói kệ rằng:

*Tâm trụ Bồ-đề nhóm các phước
Thường chẳng phóng dật trông kiên tuệ
Chánh niệm ý minh hằng chẳng quên
Muời phuong chư Phật đều hoan hỷ.
Chí nguyện kiên cố tự siêng gắng
Ở đời không tựa không thoái khiếp
Dùng hạnh không tránh vào pháp mầu
Muời phuong chư Phật đều hoan hỷ.
Phật hoan hỷ rồi bền tinh tấn
Tu hành phước trí trợ đạo pháp
Vào nơi các Địa tịnh các hạnh
Trọn đủ nguyện của Như Lai dạy.
Như vậy mà tu được pháp diệu
Đã được pháp rồi thí chúng sinh
Tùy sở thích và căn tánh họ
Thuận theo cơ nghi mà khai diễn.
Bồ-tát vì chúng diễn nói pháp
Chẳng bỏ những hạnh tự độ mình
Hạnh Ba-la-mật-đã thành tựu
Thường ở các cõi cứu muôn loài.
Ngày đêm siêng tu không mệt mỏi*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

*Khiến giống Tam bảo chẳng đoạn tuyệt
Tất cả pháp lành đã thật hành
Đều đem hồi hương địa Như Lai.
Bồ-tát tu tập những hạnh lành
Khắp vì thành tựu các chúng sinh
Khiến họ phá tối, diệt phiền não
Hàng phục quân ma thành Chánh giác
Tu hành như vậy được trí Phật
Vào sâu tạng chánh pháp Như Lai
Làm đại Pháp sư diễn nói pháp diệu
Ví như cam lộ rưới nhuần khắp.
Tử bi thương xót hết tất cả
Tâm hành chúng sinh thấy đều biết
Đúng sở thích họ mà khai diễn
Vô lượng, vô biên các Phật pháp
Động tịnh an lành như Tượng vương
Dũng mãnh vô úy dường Sư tử
Bất động như núi, trí như biển
Cũng như mưa to trùn nóng bức.*

Lúc Bồ-tát Pháp Tuệ nói kệ xong, Đức Như Lai hoan hỷ, đại chúng đều phụng hành.

